

# אומנות הקיר השוק, ירושלים

## Murals The Market, Jerusalem

אלול התשפ"ד • 9/2024 • 1171



שער האריות, נוספו לו משמעויות לאומיות. שוק מחנה יהודה נתפס בעיני תושביו כמרכז ההווה הירושלמית - מקום שבו נשמרת המורשת המקומית, האוטנטית והלאומית.

בסוף שנת 2022 ציין שוק מחנה יהודה 100 שנה להיווסדו.

### תודתנו לנירית שלו-כליפא

\*\*\*

#### פרטים מהתצלום:

דמויות מהשוק - אלי מזרחי, בני דגים, מחלק התה, הבן של מוטי, המנון השוק, האריות באבן הראשה, האופניים, קרטון מצויר, אנשי חברת החשמל, מוקד 103, מודעת מכירה, המנורת בשוק, תפריט בשר-חלב ועוד.



בחנכה 2001 נתן ברחוב אגריפס בירושלים ציור קיר 'שוק מחנה יהודה', פרי יצירתה של הסדנה Citécration (עיר היצירה) מליון שבצרפת. הציור, שנקבע על קיר בטון חשוף, נעשה בטכניקה המכונה 'אחיזת עיניים', ופרטיו נדמים בעיני המתבונן כמצויאות.

קיר הפח בצידו המערבי של בית מגורים רב קומות, שנבנה בשנים 1935-1937 ברחוב אגריפס, סימל הזנחה ועוני. מאז שנת 1987 נמצא האזור בתהליך של שיקום ופיתוח סביבתי, קהילתי ותיירותי. תושבי השכונות בלב העיר היו שותפים להחלטה להקדיש את הציור לשוק מחנה יהודה, ליבו הפועם של האזור ומרכז ההווה הירושלמית. לקראת הביצוע ערכו האומנים תחקיר ופגשו תושבים ובעלי עסקים שאחדים מהם הונצחו בציור עצמו. הציירים ביקשו לשמוע מה התושבים מעוניינים לראות על הקיר בשכונה, ופעלו בהתאם.

בפעולת הציור היו שותפים עיריית ירושלים, משרד התיירות, החברה הממשלתית לתיירות, משרד השיכון והחברה שביצעה את הפרויקט - החברה לפיתוח מזרח ירושלים. הבניין הוכן ל"תלבושתו" החדשה: התריסים והמעקות נצבעו במסגרת שיפוץ מקיף בבניין, שערך משרד השיכון. חברת החשמל העמידה לרשות הציירים את קיר חדר הגנרטור, הנמצא בקומת הקרקע. הבעת תודה לסיוע זה התבטאה בציור פועלי חברת החשמל בצד המבנה.

ברקע צוירו שכונות ירושלים והרים הסובבים אותה. הנוף של "ירושלים הרים סביב לה" חוזר כהד לציורי ירושלים שנעשו בבתי הכנסת בגולה ובארץ, בהם נראית ירושלים כעיר האידיאלית המשתקפת מהטקסט המקראי. בציור משולבות דמויות מוכרות של תושבים וסוחרים. בקשת, מעל ציור חנות הדגים, בולטת אבן ראשה ובה תבליט האריה משער האריות, שהיה לאחד מסימני ההיכר של הירושלמיות בעיני התושבים. ראשיתו של דימוי זה בטיגריס - סמל הסולטן הממלוכי ביבס. בעת החדשה אימצו יהודי ירושלים את הטיגריס דווקא כגור אריה יהודה - הסמל של שבת יהודה וירושלים. לאחר שהצנחנים פרצו לעיר העתיקה דרך

עיצוב גל"ז, מעטפה וחותמה:  
פיני חמו

Sheet, FDC & Cancellation Design:  
Pini Hamou

## Murals – The Market, Jerusalem

The “Machane Yehuda Market” mural on Agripas Street in Jerusalem, created by the Citécréation workshop in Lyon, France was unveiled during Hanukkah 2001. The mural, set on an exposed concrete wall, was made using a “slight of hand” technique, thus its details appear to be real.

The tin wall on the left side of the multi-story residential building constructed on Agripas Street in 1935-1937 symbolized neglect and poverty. Since 1987, the area has been going through a process of restoration and environmental, community and tourism development. Residents of the centrally located neighborhood were partners in the decision to dedicate the mural to the Machane Yehuda Market, the beating heart of the area and the core of the Jerusalem experience. Before producing the artwork, the artists did their research, meeting local residents and business owners, some of whom appear in the mural itself. They wished to hear what the residents wanted to see on the wall in their neighborhood and acted accordingly.

The Jerusalem Municipality, the Ministry of Tourism, the Israel Government Tourist Corporation, the Ministry of Construction and the company that executed the project, the East Jerusalem Development Company, all collaborated on the creation of the mural. The building was prepared for its “new clothes”: the window blinds and railings were painted as part of an extensive renovation to the building carried out by the Ministry of Construction. The Israel Electric Corporation provided a generator room on the ground floor for the artists. To express their appreciation for this assistance, they painted images of IEC workers on the side of the building.

Jerusalem neighborhoods and the surrounding mountains appear in the background. The landscape of “Jerusalem, hills enfold it” echoes paintings of Jerusalem created in synagogues in the Diaspora and Israel depicting it as the ideal city reflected in the biblical text. The mural incorporates images of residents and merchants. The prominent keystone in the arch above the fish store features the lion relief from the Lion’s Gate, which residents consider as one of the hallmarks of being a Jerusalemite. This image originates from the tiger – the symbol of the Mamluk Sultan Baybars. In the modern era, the Jews of Jerusalem adopted the tiger as the Lion of Judah – the symbol of the Judean tribe and of Jerusalem. After IDF

חותמת אירוע להופעת הבול SPECIAL CANCELLATION



paratroopers penetrated the Old City through the Lion’s Gate during the Six Day War in 1967, it attained new national meaning. Many local residents perceive the Machane Yehuda Market as the center of the Jerusalem experience, a place where local, authentic and national heritage is preserved.

In late 2022, the Machane Yehuda Market celebrated its centennial.

**With thanks to Nirit Shalev Khalifa**

\*\*\*

Details of the photo:

Images from the market: Eli Mizrahi, Benny Dagim, a tea distributor, Moti’s son, the market anthem, the lions in the keystone, the bicycle, an illustrated carton, IEC workers, 103 call center, a for sale sign, the lights in the market, the menu meat-dairy, etc.

השירות הבולאי - טל: 076-8873933

שד' הרכס 21, מודיעין 7178390

The Israel Philatelic Service - Tel: 972-76-8873933

Sderot HaReches 21, Modi'in 7178390

www.israelpost.co.il \* e-mail: philserv@postil.com

הנפקה: ספטמבר 2024 September Issue:

מידת הגיליון (מ"מ): H 138 ג / W 83 ר (מ"מ): Sheet Size (mm):

מידת הבול (מ"מ): H 120 ג / W 30 ר (מ"מ): Stamp Size (mm):

בולים בגיליון: 1 Stamps per Sheet:

שבלים בגיליון: - Tabs per Sheet:

שיטת הדפסה: אופסט Offset Method of printing:

סימון אבטחה: מיקרוטקסט Microtext Security mark:

דפוס: Cartor Security Printing, France Printer: